

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BECHUKOSAI • MAAMAR 6

וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה...

“And Reuven went in the days of the
wheat harvest, and found dudaim”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/bechukosai/6/

1 וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה (ע' בסנהדרין צ"ט ב'. וברכות ויצא ר"פ ע"ב).

"And Reuven went in the days of the wheat harvest, and found dudaim in the field" (see Sanhedrin 99b; and [Midrash] Rabbah, Vayetzei, at the beginning of chapter 72).

חנוך לנער ע"פ דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה. יותן את הארץ הזאת לעבדיך.

"Train a youth according to his way; even when he grows old he will not depart from it." "Let this land be given to your servants."

וע"ש הפי' כפשוטו במ"כ ובידי משה בשם פרש"י ונכון הוא ולפ"ז זהו גריעותא להם וכמ"ש ברכות ס"פ מטות שעליהם נאמר נחלה מבוהלת בראשונה כו'.

And see there the explanation according to its plain meaning in the Matnos Kehunah, and in the Yedei Moshe in the name of Rashi's commentary, and it is correct. According to this, this is a short-coming on their part, as is written in [Midrash] Rabbah at the end of Parshas Matos, that concerning them it was said, "An inheritance hastily gotten at the beginning," etc.

2 וצ"ל דהפסוק חנוך לנער ע"פ דרכו הוא מעלה ושבח שראוי לעשות כן. גם בלא"ה מבואר בסש"ב

And this needs to be understood, for the verse "Train a youth according to his way" is a merit and a praise: that it is fitting to do so. Moreover, even apart from this, there is explained in Sefer Shel Beinonim [Tanya],

ח"ב הקושיא בפסוק חנוך לנער דמדכתיב ע"פ דרכו משמע שאינה דרך האמת לאמתו וא"כ מאי מעליותא שגם כי יזקין לא יסור ממנה.

Part II, the difficulty in the verse "Train a youth": since it is written "according to his way," the implication is that it is not the way of the absolute truth; and if so, what virtue is there in "even when he grows old he will not depart from it"?

והענין כי הנה בפ"י וימצא דודאים יש במדרש שני פירושים. א' שהן מין עשב וע' בהרמב"ן בפ"י התורה שם.

The explanation is that, regarding the meaning of "and found dudaim," there are two explanations in the Midrash. One, that they are a kind of herbage; and see the Ramban in his commentary on the Torah there.

הבי שהן שעורים. ועמ"ש בד"ה אסור לאדם שיטעום עד שיתן מאכל לבהמתו שנאמר ונתתי עשב כו' דבחי עשב זהו מקור ההשפעה לבחי המלאכים הנק' בהמה.

The second, that they are barley. And see what is written in the discourse beginning "A person is forbidden to taste [anything] until he gives food to his animal, as it is said, 'And I will give herbage,' etc.": that the level of herbage is the source of the flow of influence to the level of the angels, which are called "animal."

(וע' בזח"א י"ח ב' קנ"ו ב') ולכן נק' דודאים שהוא מלשון אתן את דודי לך בחי אהבה שמזה נמשך ונולד בהם האהבה להיות בוערת כמראה הלפידים כו'.

(And see the Zohar, Part I, 18b [and] 156b.) That is why they are called dudaim, which is from the expression "I will give my love (dodai) to you": the level of love, for from this the love is drawn down and born in them, to be burning "like the appearance of torches," etc.

וגם לפי הפי' שהם שעורים היינו ג"כ מאכל בהמה כו' רק שזהו בחי גבוה יותר כמ"ש.

And also according to the explanation that they are barley, this too is food for an animal, etc., only that this is a higher level, as is written there.

ולכן נק' בחי זו חנוך לנער משום דכד איתיליד יהבין ליה נפשא מסטרא דבעירא דכיא כו' כנ"ל (בד"ה וספרתם לכם הנ"ל)

That is why this level is called "Train a youth": because "when he is born, they give him a soul from the side of a pure animal," etc., as mentioned above (in the discourse beginning "And you shall count for yourselves," mentioned above).

ע"כ המזון לבחי זו הוא מבחי שעורה שעור ה' או מבחי עשב וכמ"ש ועשב לעבודת האדם ע"כ גם בניו תפסו בעבר הירדן שהוא מקום מקנה ע"ד ונתתי עשב בשדך לבהמתך שנתבאר למעלה ובת"א בד"ה ואלה המשפטים.

Therefore the nourishment for this level is from the level of se'orah (barley), shi'ur hei (the measure of hei), or from the level of herbage, as it is written, "and herbage for the service of man." Therefore his sons, too, took hold [of land] across the Jordan, which is "a place for livestock," in the manner of "I will give herbage in your field for your animals," which was explained above, and in Torah Ohr in the discourse beginning "And these are the ordinances."

ומה דמשמע שלא נכון עשו בזה (ועיין ביהושע סימן כ"ב י"ט) זהו משום שעשו את הטפל עיקר.

And as for what is implied, that they did not act properly in this (and see Joshua, chapter 22, [verse] 19), this is because they made the secondary into the primary.

והרי אף שאסור לאדם שיטעום כלום עד שיתן מאכל לבהמתו מ"מ אח"כ צ"ל ואכלת ושבעת והיינו לכו לחמו בלחמי ועוד

For although a person is forbidden to taste anything until he gives food to his animal, nevertheless afterwards there must be "and you shall eat and be satisfied," which is "Come, eat of my bread." Moreover,

כי א"י דוקא היא ארץ חטה ושעורה כו' ג"כ והם בחרו לקבע גמור בחי' זו דמקום מקנה.

the Land of Israel specifically is "a land of wheat and barley," etc., as well; yet they chose to settle completely and permanently in this level of "a place for livestock."

וזהו ענין אי לך ארץ שמלכך נער ופי' בוח"א ס"פ לך לך (דצ"ה ע"ב) שהוא בחי' מט"ט

This is the meaning of "Woe to you, O land, whose king is a youth," which is explained in the Zohar, Part I, at the end of Parshas Lech Lecha (folio 95b), as the level of Metatron,

נער הייתי גם זקנתי שמשם מקור ושרש השפעה הנ"ל אשריך ארץ כו' היא ארץ חטה ושעורה כו' אשר עיני ה' אלקיך בה כו'.

"I was a youth, and I have also grown old," for from there is the source and root of the flow of influence mentioned above. "Happy are you, O land," etc., is "a land of wheat and barley," etc., "upon which are the eyes of Havayah your G-d," etc.

אך מ"מ ג"ז אמת שצ"ל חנוך לנער ע"פ דרכו וגם כי יזקין לא יסור ממנה.

Nevertheless, this too is true: that there must be "Train a youth according to his way," and also "even when he grows old he will not depart from it."

פי' כי יזקין ויהיה בבחי' אדם כי זקן היינו שקנה חכמה והיינו ע"י חטה דוקא כ"ב אתוון דאורייתא וכמ"ש בענין והדרת פני זקן.

That is: when he grows old and comes to be at the level of "man" — for an "elder" is one who has acquired wisdom, and this is through wheat specifically, the twenty-two letters of the Torah, as is explained on the subject of "And you shall honor the face of an elder" —

אעפ"כ לא יסור ממנה מענין בחי' דודאים שעורה מאכל בהמה היינו משום שצ"ל בבחי' בהמה שלמעלה מבחי' אדם לבד דהיינו מ"ש אדם ובהמה תושיע.

even so, he "will not depart from it," from the matter of the level of duda'im, barley, food for an animal. That is because he must be at the level of "animal" that is above the level of "man" alone, which is what is written, "Man and animal You save."

3 והוא להיות נמשך אחריו ית' כבהמה למעלה מהטעם והדעת והיינו ע"י חנוך לנער שנתחנך להיות מתחלה בבחי' הביטול דבהמה

That is, to be drawn after Him, may He be blessed, like an animal, above reason and knowledge. This comes through "Train a youth": that he was trained to be, from the outset, at the level of the self-nullification (bittul) of an "animal,"

שהם המלאכים פני אריה פני שור והאופנים וחיות ברעש גדול והיינו ע"י שעור ה' כו'

which are the angels, "the face of a lion," "the face of an ox," and "the Ofanim and Chayos with a great noise"; and this is through shi'ur hei, etc.,

כנ"ל, ועי"ז יוקבע הביטול בנפשו, שגם כי יזקין להיות קנה חכמה לכו לחמו בלחמי לא יסור מהיות בבחי' בהמה ג"כ בבחי' הביטול שלמעלה מהשכל כו':

as mentioned above. Through this the self-nullification will be fixed in his soul, so that even "when he grows old," to be one who has acquired wisdom, "Come, eat of my bread," he "will not depart" from being at the level of "animal" as well, at the level of the self-nullification that is above intellect, etc.

4 ב וביאור הדבר הנה כתיב ברות (סי' ג' ט"ו) ויאמר כו' וימד שש שעורים ופי' בגמרא (סנהדרין דצ"ג ע"א) ששה צדיקים כו' וכ"ה ברבות ברות על פסוק זה.

2. The explanation of the matter: it is written in Ruth (chapter 3, [verse] 15), "And he said," etc., "and he measured six [measures of] barley"; and the Gemara explains (Sanhedrin, folio 93a): six righteous men, etc.; and so it is in [Midrash] Rabbah on Ruth, on this verse.

ולכאורה אינו מובן איך הצדיקים הגדולים ההם נקראו בשם שעורים וע' בחולין (פג"ה דצ"ב סע"א) איתא ג"כ עד"ז ומהרש"א שם בח"א נדחק ליישב.

On the face of it, it is not understood how those great righteous men are called by the name "barley." And see Chullin (chapter Gid HaNasheh, folio 92a, at the end of side a): it is stated there along these lines too, and the Maharsha there, in the Chiddushei Aggados, strains to resolve [it].

אבל הנראה לומר כי עם היות שבחי חטה שהוא מאכל אדם גבהה הרבה מבחי שעורים מאכל בהמה.

But what seems right to say is this: although the level of wheat, which is food for man, is much higher than the level of barley, food for an animal,

שבחי אדם זהו נשמות דאצי ובחי בהמה היינו נשמות דבי"ע וכמ"ש בד"ה ואלה המשפטים. אך יש עוד בחי בהמה שגבוה מבחי אדם

for the level of "man" is the souls of the World of Atzilus (Emanation), and the level of "animal" is the souls of the Worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah, as is explained in the discourse beginning "And these are the ordinances," nevertheless there is another level of "animal" that is higher than the level of "man":

דהיינו משארז"ל פ"ק דחולין (דף ה' ע"ב) ע"פ אדם ובהמה תושיע הוי' אלו בני אדם הערומים בדעת כאדם (הראשון) ומשימים א"ע כבהמה (דכאי רוח).

namely, what our Sages, of blessed memory, said in the first chapter of Chullin (folio 5b) on the verse "Man and animal You save, Havayah": "These are people who are shrewd in knowledge like Adam (the first [man]) and make themselves like an animal (crushed in spirit)."

ולכן נקראו אלו בשם שעורים שהוא מאכל בהמה כו'. וזהו בחי בהמה רבה שלמעלה מבחי אדם כמ"ש בפ' עקב בד"ה ויאכילך את המן יעו"ש.

That is why these are called by the name "barley," which is food for an animal, etc. This is the level of the "great animal" (behemah rabbah) that is above the level of "man," as is explained in Parshas Eikev, in the discourse beginning "And He fed you the manna"; see there.

ובזח"ג פ' אמור (דצ"ח ע"ב) פ"י שש שעורים הם שיתא סדרי משנה והיינו שזהו מאכל בהמה.

And in the Zohar, Part III, Parshas Emor (folio 98b), it explains that "six [measures of] barley" are the six orders of the Mishnah; that is, this is food for an animal.

ר"ל שעייז יבוא לבחי ומדרגה הנ"ל דאדם ובהמה תושיע הוי' שמשימים א"ע כבהמה וע"ד שארז"ל ברכות

That is to say, through this one will come to the level and rank mentioned above, of "Man and animal You save, Havayah": those who make themselves like an animal. This is along the lines of what our Sages, of blessed memory, said in [Midrash] Rabbah,

פ' אמור פכ"ז כאדם אנחנו כבהמה תושיענו לפי שאנו נמשכים אחריו כבהמה כו' ועמ"ש בד"ה והניף הכהן אותם על לחם הבכורים.

Parshas Emor, chapter 27: "Like man are we; like an animal save us, for we are drawn after You like an animal," etc. And see what is written in the discourse beginning "And the kohen shall wave them upon the bread of the first fruits."

אך שייכות ש"סמשנה לשעורים י"ל כי הוא ל' שעורים שתשבע"פ היא מגבלת השיעור והמדה לכל המצות שיהיו התפילין כך וכך דוקא וכן הסוכה וכמ"ש מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה.

But as for the connection of the six orders of the Mishnah to barley (se'orim), it can be said that it is the term shi'urim (measures), for the Oral Torah sets the bounds of the measure and the size for all the mitzvos: that the tefillin must be such-and-such precisely, and likewise the sukkah; as is explained about this in the discourse beginning "When Israel put 'we will do' first."

5 וזהו ג"כ מבחי' שיעור ה' ה"ג שהם נותנים המדה כו'. וגם ה' שיעור ה' הנמשך מבחי' ה' עילאה דשם הוי' שהיא בחי' גבוה מאד כמ"ש בד"ה לך לך מארצך.

This too is from the level of shi'ur hei, the five Gevuros, which give the measure, etc. And also, the hei of shi'ur hei is the one drawn from the level of the upper hei of the Name Havayah, which is a very high level, as is explained in the discourse beginning "Go forth from your land."

וגם י"ל שעורים בשי"ן שמאלית מלשון וסביביו נשערה מאד שפי' רז"ל ס"פ בתרא דיבמות לשון חוט השערה.

It may also be said that se'orim, with the left shin (sin), is from the expression "and round about Him it storms (nis'arah) exceedingly," which our Sages, of blessed memory, explained at the end of the last chapter of Yevamos as an expression of "a strand of hair" (chut hasa'arah).

6 והיינו כי הלכות תשבע"פ נק' קווצותיו תלתלים כו' וכמשארז"ל ספ"ק דחגיגה כהררים התלויים בשערה כו' ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בפ"י כשעירים עלי דשא.

That is, the laws of the Oral Torah are called "His locks are curled (taltalim)," etc., as our Sages, of blessed memory, said at the end of the first chapter of Chagigah: "like mountains suspended by a hair (sa'arah)," etc. And see what is written in the discourse beginning "Listen, O heavens," on the meaning of "like fine rains (se'irim) upon the grass."

וכי' נמשך ע"י והניף את העומר כו' כי המלאכים אף שהם מקבלים ג"כ מבחי' שעורה שעור ה' עכ"ז נקראו עומדים שעומדים ברום עולם במדרגה א'

And all this is drawn down through "And he shall wave the omer," etc. For the angels, although they too receive from the level of se'orah, shi'ur hei, are nevertheless called "standing ones," for they stand in the heights of the world on one level;

אבל נש"י שהם בגוף ומבררים נה"ב באתכפא נעשו בבחי' מהלכים בעילוי אחר עילוי וזהו והניף את העומר כו'.

but the souls of Israel, who are in a body and refine the animal soul through subjugation (iskafya), come to be at the level of "those who go," in ascent after ascent. This is "And he shall wave the omer," etc.

7 והעלאה זו בבחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם כנ"ל ומשם ממשיכים המשכה עליונה דשש שעורים ש"ס משנה ששרשם נמשך מבחי' ושער רישיה כעמר נקא כו' שהוא ג"כ ענין עמר.

And this elevation is into the level of the "great animal" that is above the level of "man," as mentioned above. From there they draw down a supernal flow of the "six [measures of] barley," the six orders of the Mishnah, whose root is drawn from the level of "and the hair of His head was like clean wool (amar)," etc., which is also the concept of omer,

כמ"ש בלק"ת פ' בשלח ע"פ עמר לגלגלת. וזהו ענין וספרתם לכם כו' חמשים יום להמשיך מבחי' שער החמשים בבחי' עמר שעורים כו':

as is written in the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Beshalach, on the verse "an omer for each head (gulgoles)." This is the meaning of "And you shall count for yourselves," etc., "fifty days": to draw down from the level of the fiftieth gate (sha'ar) into the level of the omer of barley, etc.

8 ג והנה בענין חטה שהיא מאכל אדם כ"ב אתון דאורייתא יש לפרש ע"פ מ"ש לקמן בפ' ואתחנן בד"ה ואהבת את.

3. Now, the matter of wheat, which is food for man, the twenty-two letters of the Torah, can be explained according to what is written below, in Parshas Va'eschanan, in the discourse beginning "And you shall love":

איך ע"י עסק התורה ממשיכים אור א"ס ב"ה שיתגלה אלינו בבחי' אור פנימי כו' ע"ש וע"כ ע"י נקרא אדם. שיש בו בחינת חכמה עילאה ממש.

how through occupation with the Torah one draws down the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, so that it is revealed to us as an inner light, etc.; see there. Therefore, through this one is called "man," for there is in him the level of the supernal Chochmah (wisdom) itself.

9 ועמ"ש בד"ה והדרת פני זקן. משא"כ ע"י שעורה שעור ה' מה שמתבונן איך הוא ית' ממכ"ע וסוכ"ע כו'

And see what is written in the discourse beginning "And you shall honor the face of an elder." Whereas through se'orah, shi'ur hei, which is one's contemplating how He, may He be blessed, is the light that fills all worlds (memalei kol almin) and the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), etc.,

מ"מ אינו משיג כלל מהותו ית' וגם לא מהות חכמה עילאה רק מציאותו ולא מהותו כמ"ש בד"ה ולא תשבית מלח.

nevertheless, one does not grasp His essence, may He be blessed, at all, nor even the essence of the supernal Chochmah (wisdom), but only His existence and not His essence, as is explained in the discourse beginning "And you shall not omit the salt."

10 וע"כ נק' בהמה עדיין. שנים עשר בקר והים עליהם כו' בבחי' מקיף בד"ה מי מנה.

Therefore it is still called "animal." "Twelve oxen, and the sea upon them," etc., at the level of the encompassing (makif), [as is explained] in the discourse beginning "Who has counted."

ועפ"ז יובן ענין בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם כי לגבי אור א"ס ב"ה ממש גם חכמה עילאה

According to this, the concept of the "great animal" that is above the level of "man" will be understood: for relative to the Infinite Light (Or Ein Sof) itself, blessed be He, even the supernal Chochmah (wisdom),

שהיא בחי' אדם כעשייה גשמיות נחשבת וכמ"ש לקמן בפ"י ומותר האדם מן הבהמה אין ואפילו אדם קדמון

which is the level of "man," is considered like physical action, as is explained below on the meaning of "and the advantage of man over the animal is ayin (nothing)." And even Adam Kadmon,

שהוא כתר דכללות נק' אדם דבריאה שהוא בחי' בהמה כו' ונק' ג"כ בחי' אריה כו' ועמ"ש מזה בד"ה ואכלתם אכול.

which is the Keser of [the worlds] as a whole (klalus), is called "the Adam of Beriah (Creation)," which is the level of "animal," etc.; and it is also called the level of "lion," etc. And see what is written about this in the discourse beginning "And you shall eat, eating."

11 וזהו ענין אדם ובהמה והוא למטה בעבודת ה' בחי' הביטול שלמעלה מהשכל כמו בהמה כו'

This is the meaning of "man and animal." Below, in the service of G-d, it is the level of the self-nullification (bittul) that is above intellect, like an animal, etc.,

בד"ה והניף הכהן אותם בענין כשב שהשי"ן קודם לבי"ת כו' ע"ש. וזהו שהיו מניפין שתי הלחם ע"ג שני הכבשים להיות בבחי' אדם ובהמה תושיע הוי'.

[as is explained] in the discourse beginning "And the kohen shall wave them," on the subject of keshav (lamb), in which the shin comes before the beis, etc.; see there. This is why they would wave the two loaves on top of the two lambs (kevasim): to be at the level of "Man and animal You save, Havayah."

12 ועד"ז יובן מאמר הרבות ר"פ וישלח ע"פ ויהי לי שור וחמור. חמור זה מלך המשיח כו'

Along these lines will be understood the statement of [Midrash] Rabbah at the beginning of Parshas Vayishlach on the verse "And I have an ox and a donkey": "Donkey: this is King Moshiach," etc.

כי הוא בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם וכענין הנ"ל בפ"י א"ק שנק' אדם דבריאה כו'.

For he is the level of the "great animal" that is above the level of "man," as in the matter mentioned above in the explanation of Adam Kadmon, which is called "the Adam of Beriah (Creation)," etc.

וזהו ג"כ ענין יששכר חמור גרם כו' ובגמרא רפ"ה דשבת ניגרא דחמרא שיערי כו' היינו כנ"ל. וזהו דע מאין באת.

This is also the meaning of "Yissachar is a strong-boned donkey," etc.; and in the Gemara, at the beginning of the fifth chapter of Shabbos, "the stride of a donkey is barley," etc. This is as mentioned above. And this is "Know from where (me'ayin) you came."

כי ומותר האדם מן הבהמה אין (בקהלת סי' ג' י"ט) ועיין מזה בתד"א ח"ב פכ"ד מה שהקשה ע"ז ועיין בקהלת רבה והבחי' פ' בראשית ע"פ ויפח באפיו פי' כי אין הוא חכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא.

For "and the advantage of man over the animal is ayin" (in Koheles, chapter 3, [verse] 19). And see about this in Tanna DeBei Eliyahu, Part II, chapter 24, the difficulty it raises about this; and see Koheles Rabbah, and [Rabbeinu] Bachya on Parshas Bereishis, on the verse "And He blew into his nostrils." The meaning is that ayin is Chochmah (wisdom), as it is written, "And wisdom, from where (me'ayin) shall it be found?"

וזהו מותר האדם כו' אך מ"ש כי הכל הבל היינו כי גם חכמה עילאה נק' הבל הארה בעלמא וכענין בראשית שהיא חכמה נמי מאמר הוא בחי' הבל לבד.

This is "the advantage of man," etc. But as for what is written, "for all is hevel," this is because even the supernal Chochmah is called hevel (breath), a mere radiance; and as in the matter of "Bereishis," which is Chochmah, "is also a saying": the level of hevel alone.

13 וכמ"ש ברכות בקהלת בתחלתו ששלמה אמר שבעה הבלים נגד שבעת ימי בראשית הרי שאף יום השבת נק' הבל ושבת הוא חכמה עילאה

As is written in [Midrash] Rabbah on Koheles, at its beginning: that Shlomo said seven hevels, corresponding to the seven days of Creation. Thus even the day of Shabbos is called hevel, and Shabbos is the supernal Chochmah (wisdom).

והיינו לפי שיש בחי' שבת בשבתו שגם יום השבת דעכשיו נחשב כחול לגבי יום שכולו שבת כמ"ש במ"א לכן נק' הבל.

That is because there is the level of "Shabbos in its Shabbos," for even the day of Shabbos of the present time is considered like a weekday relative to "the day that is entirely Shabbos," as is explained elsewhere; therefore it is called hevel.

גם י"ל פי' הבל ע"ד מ"ש במדרש תלים (רס"י סי"ב) בענין בה"א בראם מה ה"א כשאדם מוציאה מתוך פיו אין בה לא ריחוש שפתים ולא חריצת לשון כך בלא עמל כו'

It may also be said that the meaning of hevel is along the lines of what is written in Midrash Tehillim (at the beginning of section 62) on the matter of "With hei He created them": just as the hei, when a person brings it out of his mouth, has neither movement of the lips nor working of the tongue, so without toil, etc.

וזהו הבל היינו אות ה' אתא קלילא כו'. והיינו ששרש כל העולמות מבחי' מל' הנקי' ה' וכן גם א"ק שרשו ממל' דא"ס.

And this is hevel: that is, the letter hei, "a light letter," etc. That is, the root of all the worlds is from the level of Malchus (sovereignty), which is called hei; and likewise Adam Kadmon too has its root in the Malchus of the Infinite One (Ein Sof).

גם הבל מילוי שם ס"ג והנה שרש עולם התהו מיו"ד אחרונה דמילוי ס"ג כו'.

Also, hevel is the filling (milui) of the Name Sag. Now, the root of the World of Tohu is from the final yud of the filling of Sag, etc.

14 ולאן אתה הולך. אן נופל על מקום כמו אנה פניך מועדות. אנה אתם הולכים. והיינו כי עיקר הגמול בתח"ה שהוא בעוה"ז במקום גשמי.

"And to where (le'an) you are going." An is said of a place, as in "Where (anah) are your faces set?" "Where (anah) are you going?" That is, the main reward is at the Resurrection of the Dead, which is in this world, in a physical place.

ולכאורה תמוה ששרשו מאין חכמה והולך לאן מקום גשמי. אלא כי זהו ע"י גילוי אור א"ס דקמ"י רוחניות וגשמיות שוין.

On the face of it, it is astonishing that its root is from ayin, Chochmah (wisdom), and it goes to an, a physical place. But this is through the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), for before Him spirituality and physicality are equal.

ע"כ יהיה הגילוי בגשמיות עוה"ז. דירה בתחתונים וזהו ולפני מי אתה עתיד כו' בחי' מי ברא אלה.

Therefore the revelation will be in the physicality of this world: a dwelling place among the lower realms. And this is "and before Whom (mi) you are destined," etc.: the level of "Who (mi) created these."

זהו בחי' גבוה כמ"ש מי יתן והיה לבכם זה מי יתן מציון ישועות ישראל כו'

This is a lofty level, as it is written, "Who (mi) would grant that this heart of theirs be"; "Who (mi) would grant from Zion the salvations of Israel," etc.;

מי יתן טהור מטמא כו' מי שאמר והיה העולם כו' מי גילה לבני רז זה כו' והיינו בחי' ע"ק כו':

“Who (mi) can bring forth the pure from the impure,” etc.; “He Who (mi) spoke and the world came to be,” etc.; “Who (mi) revealed this secret to My children,” etc. That is, the level of Atika Kadisha (the Holy Ancient One), etc.

15 סליק ספר ויקרא

The Book of Vayikra is concluded.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/bechukosai/6/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok